

➤ KATEHEZA

Materiali:

- blagoslovljena voda
- veroizpoved (natisnjeni listi)
- projektor ali TV, pripravljene odlomki video
- pesmarice, kitara
- Sveto pismo

ZA VODITELJA: Iz življenja Friderika Barage - Boj proti pijančevanju ob Veliki reki

Na prvi jesenski dan leta 1833 je šel v novi misijon k Veliki reki ob jugovzhodni obali Michiganskega jezera. Prebivalci kraja so se razdelili na tri skupine; eni so ga bili veseli, drugi so neodločno molčali, tretji, nahujskani od protestantskega pastora, pa so nasprotovali Baragovim načrtom ob Veliki reki. Baraga se je mirno lotil dela: najprej je postavil cerkev in ob njej skromno hišico zase. Indijanci ob Veliki reki so se preživljali z lovom. Nakupovalci kož so jih zastrupljali z žganjem. "Strašen je pogled na pijanega divjaka, še bolj pa na pijano žensko," je pisal. Naredil je zaobljubo držnosti od opojnih pijač. Sklenil je storiti vse, da od pijančevanja odvadi tudi Indijance in sicer s tem, da jih navaja na redno delo, zato jih je učil kmetovanja in raznih obrti. Ob Veliki reki je ostal manj kot dve leti, kajti škof ga je poleti 1835 poslal med Indijance rodu Čipeva na južnem bregu Gornjega jezera. Njegova prva misijonska postaja v deželi, kjer je potem živel 32 let, vse do svoje smrti, je bila ubožna indijanska vas La Pointe. Družba za nakupovanje kož mu je v desetih dneh pomagala postaviti leseno cerkvico. Brž se je veliko ljudi priglasilo k pouku za krst in že prvi teden jih je krstil 50. Rad bi začel s šolo in sestri Antoniji je pisal, naj mu pride pomagat. V dolgi in ostri zimi 1835/36 je napisal kar pet knjig: tri indijanske (med njimi očipvejski molitvenik), eno slovensko in eno nemško (Zgodovina, značaj, šege in navade ameriških Indijancev).

Dejavnost:

Razdelimo udeležence na skupine po 4-6 ljudi. Damo jim nalogo, da si izmislijo način sprejemanja novih članov (animatorjev) v skupino. Priprave naj trajajo približno 20 minut. Nato naj vsaka skupina predstavi ves postopek sprejemanja tako, da ga zaigrajo. Sodelovati morajo vsi člani skupine. Če vam je v veselje, si lahko izmislite kriterije in dramatizacijo, izvirnost, kostume ipd. in to tudi točkujete.

Pogovor:

1. Kako ste se počutili, ko ste se pripravljali za dramatizacijo?
2. Se vam zdi pomembno, kako sprejemamo nove člane v razne organizacije? Zakaj?
3. Ste že doživeli kakšen tak krst (ne zakramenta)? Kako ste se počutili?
4. Kaj se vam zdi pri takih dogodkih pomembno?
5. Česa bi se morali na takih dogodkih izogibati?

Pesem: O nepričakovani dar (Jubilate II., 133)

Ogled posnetka: <https://skitguys.com/videos/item/impressions-of-love>

in/ali:

Nekaj misli Martine, oratorijske voditeljice, žene, mamice enoletne hčerke, socialne pedagoginje, plesne učiteljice ..., ki se je za krst odločila pri svojih 20 letih: <https://youtu.be/q-DnUys2aTg>

Pogovor v krogu:

1. Zakaj je krst pomemben?
2. Kaj pa tebi osebno pomeni zakrament svetega krsta?
3. Kakšen je pomen zakramenta svetega krsta?
4. Ali se ti zdi, da je zakrament svetega krsta pomemben za odrešenje? Zakaj?
5. Kako dolgo po tem, ko nekdo začne verovati, naj bo krščen?
6. Kdaj se vam zdi, da bi bilo dobro krščeovati otroke? Kot dojenčke ali takrat, ko se zavedajo svoje vere npr. najstnike? Zakaj?
7. Ali bi bilo potrebno ponoviti krst za tiste, ki so bili krščeni kot otroci potem, ko odrastejo?
8. Ali bi se morali grešniki (tisti, ki so zagrešili smrtne grehe), ki se spokorijo, krstiti še enkrat?
9. Kakšen je pravilen obred svetega krsta? Kaj je zanj nujno potrebno?
10. Kaj veš o katehumenih?
11. Kakšen je pomen botrov in kaj si mislite o botrih?
12. Kaj mislite o misijonih? Kakšna je njihova naloga in pomen?

Voditelj zaključí pogovor z razlago Svete katoliške cerkve o krstu. Pove tudi, kako pomembno se je zdelo Frideriku Baragi krščeovanje indijanskih plemen.

ZA VODITELJA (iz *Kompendija katoliške cerkve*): Sv. krst

252. Kako se imenuje prvi zakrament uvajanja v krščanstvo? (1213-1216; 1276-1278)

Imenuje se predvsem *krst*, in sicer po osrednjem obredu, s katerim ga podeljujemo: krstiti (grško "baptizein") pomeni "potopiti" v vodi. Krščenec je potopljen v Kristusovo smrt in vstane skupaj z njim kot "nova stvar" (2 Kor 5,7). Imenuje se tudi "kopel prerojenja in prenovljenja po Svetem Duhu" (Tit 3,5) ali "razsvetljenje", ker krščeni postanejo "otroci luči" (Ef 5,8).

253. Katere so predpodobe krsta v Stari zavezi? (1217-1222)

V Stari zavezi so razne predpodobe krsta: *voda* kot vir življenja in smrti; *Noetova ladja*, ki rešuje po vodi; *prehod prek Rdečega morja*, ki osvobaja Izraela iz egiptovske sužnosti; *prehod čez Jordan*, s katerim Izrael stopi v obljubljeni deželo kot podoba večnega življenja.

254. Kdo dopolni te predpodobe? (1223-1225)

Dopolni jih Jezus Kristus. V začetku svojega javnega delovanja se dá krstiti Janezu Krstniku v Jordanu. Na križu iz njegove prebodene strani pritečeta kri in voda, podobi krsta in evharistije. Po vstajenju zaupa apostolom poslanstvo: "Pojdite in naredite vse narode za moje učence. Krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha" (Mt 28,19-20).

255. Od kdaj in komu Cerkev podeljuje krst? (1226-1228)

Od binkoštnega dne dalje Cerkev podeljuje krst vsem, ki verujejo v Jezusa Kristusa.

256. V čem je bistveni obred krsta? (1229-1245; 1278)

Bistveni obred krsta je potopitev kandidata v vodo ali oblitje njegove glave z vodo med klicanjem imena Očeta in Sina in Svetega Duha.

257. Kdo more prejeti krst? (1246-1252)

Krst more prejeti vsaka oseba, ki še ni krščena.

258. Zakaj Cerkev krščuje otroke? (1250, 1282)

Zato, ker se otroci rodijo z izvirnim grehom, potrebujejo krst, da bi bili osvobojeni moči zla in prestavljeni v kraljestvo svobode božjih otrok.

259. Kaj se zahteva od krščenca? (1253-1255)

Od vsakega krščenca se zahteva izpoved vere, ki jo pri krstu odraslih izreče on osebno, pri krstu otrok pa starši in Cerkev. Tudi boter in botra ter celotna cerkvena skupnost nosijo del odgovornosti pri pripravi na krst (katehumenat) kakor tudi pri razvijanju vere in krsne milosti.

260. Kdo sme krščevati? (1256, 1284)

Redna delivca krsta sta škof in duhovnik, v latinski Cerkvi tudi diakon. V potrebi more krstiti vsak človek, če le ima namen storiti to, kar dela Cerkev. Glavo kandidata oblije z vodo in izreka trinitaričen krsni obrazec: "Jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha."

261. Ali je krst potreben za zveličanje? (1257, 2377)

Krst je potreben za zveličanje tistim, ki jim je bil evangelij oznanjen in so imeli možnost prositi za zakrament.

262. Ali se je mogoče zveličati brez krsta? (1258-1261, 1281, 1283)

Ker je Kristus umrl za zveličanje vseh, se morejo zveličati tudi brez krsta tisti, ki umrejo zaradi vere (*krst krvi*), katehumeni in vsi, ki ob nagibanju milosti, ne da bi poznali Kristusa in Cerkev, iskreno iščejo Boga in si prizadevajo za izpolnjevanje njegove volje (*krst želja*). Otroke, ki umrejo brez krsta, Cerkev v svojem bogoslužju zaupa božjemu usmiljenju.

263. Katere učinke ima krst? (1262-1274, 1279-1280)

Krst odpusti izvirni greh in vse osebne grehe kakor tudi kazni za greh. Daje delež pri troedinem božjem življenju s posvečujočo milostjo, z milostjo opravičenja, ki krščenega včleni v Kristusa in v njegovo Cerkev. Daje delež pri Kristusovem duhovništvu in sestavlja temelj občestva z vsemi kristjani. Podeli božje kreposti in darove Svetega Duha. Krščeni za vedno pripada Kristusu, ker je zapečaten s Kristusovim neizbrisnim znamenjem (*character*).

264. Kakšen pomen ima krščansko ime, ki ga prejmemo pri krstu? (2156-2159, 2165-2167)

Ime je pomembno, ker Bog vsakogar pozna po njegovem imenu, se pravi v njegovi edinstvenosti. Kristjan pri krstu prejme svoje ime v Cerkvi. To naj bo vsekakor ime svetnika, ki daje krščenemu zgled svetosti in mu zagotavlja svojo priprošnjo pri Bogu.

ali: <http://nadskofija-ljubljana.si/laiki/krst-kreposti-vere-upanja-ljubezni>

ali: <http://zupnija-grgar.rkc.si/u/dokumenti/Sveti%20krst%20-%20potek%20obreda.pdf>

➤ MOLITEV

Predhodno pripravimo blagoslovljeno vodo in natisnemo veroizpoved za vsakega udeleženca. Pripravimo prostor za molitev po lastni presoji.

Pesem: Izvir si, Jezus, žive vode (On živi, str. 258)

Križ

Udeležence povabimo, da na lističe zapišejo tiste dele svojega življenja, ki bi jih radi spremenili. Hkrati jih prosite, da oblikujejo prošnjo, ki bi jim pomagala do odločitve, kaj in kako bi želeli spremeniti svoja življenja.

Odlomek Svetega pisma: Jezus pooblasti učence (Mt 28,16-20)

16 Enajst učencev se je odpravilo v Galilejo na goro, kamor jim je Jezus naročil. 17 Ko so ga zagledali, so se mu do tal priklonili, nekateri pa so dvomili. 18 Jezus je pristopil in jim spregovoril: »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. 19 Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence: krščujte jih v ime Očeta in Sina in Svetega Duha 20 in učite jih izpolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal! In glejte: jaz sem z vami vse dni do konca sveta.«

Voditelj bere:

Na sredi prostora je posoda z blagoslovljeno vodo. Duhovnik ali diakon jo je blagoslovil s posebno molitvijo. Izvor blagoslova je Kristus, kajti iz Kristusa dobivajo svojo moč vsi zakramenti in zakramentali. Voda je nujno potrebna za življenje in spada med pomembne simbole, ki spremljajo človeka v vsakdanjem življenju in pri bogoslužju. Voda je simbol življenja in simbol neomadeževanosti. Blagoslovljena voda te spominja na krstno vodo in prerojenje pri svetem krstu, ko se je v tebi začelo Božje življenje, ter te spodbuja, da bi vedno živel kot dober kristjan.

kratka tišina

Molitev veroizpovedi: (zmolimo skupaj)

Verujem v enega Boga,
Očeta vsemogočnega,
stvarnika nebes in zemlje,
vseh vidnih in nevidnih stvari.

In v enega Gospoda Jezusa Kristusa,
edinorojenega Sina Božjega,
ki je rojen pred vsemi vekmi
in je Bog od Boga, Luč od Luči,
pravi Bog od pravega Boga.
Rojen, ne ustvarjen, enega bistva z Očetom
in je po njem vse ustvarjeno.
Ki je zaradi nas ljudi in zaradi našega zveličanja prišel iz nebes.
In se je utelesil po Svetem Duhu
iz Marije Device in postal človek.
Bil je tudi križan za nas pod Poncijem Pilatom,
je trpel in bil v grob položen.
In tretji dan je od mrtvih vstal, po pričevanju Pisma.
In je šel v nebesa, sedi na Očetovi desnici.
In bo spet prišel v slavi sodit žive in mrtve;
in njegovemu kraljestvu ne bo konca.

Verujem v Svetega Duha, Gospoda, ki oživlja.
Ki izhaja iz Očeta in Sina.
Ki ga z Očetom in Sinom molimo in slavimo.
Ki je govoril po prerokih.

In eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkev.

Priznavam en krst v odpuščanje grehov.
In pričakujem vstajenja mrtvih
in življenja v prihodnjem veku.
Amen.

Voditelj: V nekaj minutah tišine bo vsak sam šel še enkrat čez veroizpoved in se ustavil pri tisti vrstici, ki ga danes še najbolj nagovarja. Ko bomo zaključili s premišljevanjem, bo vsak prebral ta stavek, misel, besedo ali vrstico in stopil do posode z blagoslovljeno vodo in se pokrižal (*lahko kombiniramo tudi s poklekom pred križem*).

*Potem zmolimo **Oče naš** in **Zdrava Marija** za to, da bi se zavedali kakšna milost je sveti krst in bi tej milosti pustili v polnosti delovati v nas.*

Pesem: Le v Bogu umiri se srce (On živi, str. 205)

➤ PREDLOG AKTIVNOSTI ZA SKUPINO ALI ŽUPNIJO

Krst je prvi in temeljni zakrament, pri katerem postanemo božji otroci. Velikokrat se ne zavedamo njegove pomembnosti. Zato bomo

- na osebni ravni: se pozanimal, kdaj sem bil krščen, si to zabeležil v svoj koledar in to obletnico vsako leto obhajal z molitvijo, obiskom sv. maše, prižigom krstne sveče, itd...
- na ravni animatorske skupine: kot animatorji bomo obnovili svoje krstne obljube. To lahko storimo ob krstnem kamnu (če ga imamo v župnijski cerkvi), če ne pa preprosto z blagoslovljeno vodo.

ZA VODITELJA – evalvacija in osebno razmišljanje

- Kako je »uspelo« tokratno srečanje z animatorji?
- Kaj je animatorje najbolj nagovorilo?
- Kaj bi lahko spremenili ali izboljšali?
- Kaj meni osebo pomeni sv. krst?
- Kako se to odraža v mojem življenju?